222 szám.

A „KELET“ előfizetési díja:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre . . . . . 16 frt.
Fél évre . . . . . 8 „
Negyedévre . . . . . 4 „
Egy hóra helyben . . . . . 1 frt 50 kr
Egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik a „Kelet“ mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.
Szerkesztői és kiadói szállás: főtér 12-ik szám.
Kéziratok nem adatnak vissza.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési díjak.
Egy négyszög czentiméternyi tér ára 2 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknél külön kedvezményt is nyujt a kiadóhivatal.
Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhan) der Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfisch-gasse 10 Rud. Mosse Publicistische Bureau. Budapesten: Haasenste. és Vogler hirdetés közv. irodája, Goldberger A. hirdetések fe vételi irodája Budapesten Szervitatér 3. sz.
Nyilttéri czikkek
gármond sora után 25 krajczár fizetendő.

Tizenegyedik évfolyam. 1881. Kolozsvár, szombat, október 1

Előfizetési felhivás

a

„KELET“ tizenegyedik évfolyamának utolsó, október—deczemberi évnegyedére.

A „Kelet“ előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 16 frt.
Fél évre . . . . . 8 „
Negyedévre . . . . . 4 „
Egy hóra helyben. . . . . 1 „ 50 kr.

A „Kelet“ szerkesztősége.

KOLOZSVÁR, 1881. szept. 30.

Kevés nap választ el a nőiparkiállitás bezárásától. A termek, melyeket a legnagyobb érdeklődéssel és számmal látogatott a közönség, melyeknek kincseit az utolsó napokban a legmagasabb vendégek a királyné és királyunk nézték meg; a kiállitás, mely oly áldásos figyelmet keltett országszerte a női munka iránt, s megbeszélés tárgyává tette ezt minden oldalról, alkalmat adva, hogy a hiányokról elmélkedjünk, a meglevő irányok helyes, vagy helytelen voltáról dissertáljunk,—bezáródnak. Szükséges, hogy kevés szóban az eredményekről, a tanulságokról számoljunk be, s leginkább, a minket erdélyrészieket érdeklőkről.

Kiváló figyelem tárgya volt ugy a sajtó, mint a közönség részéről a székely szövészeti kiállitás, s ebben főként az, melyet a Háromszék területén felállitott fonóda produkált. Nem csak a tartósan csinnal készült szöveteket dicsérték, de az érdekes mintákat, melyek a tovább fejlesztésre teljesen alkalmas magyar motivumokat tartalmaznak. Alig öt éve, hogy a kormány kezdeményezésére megindult az életerős mozgalom a székelyföldön, a textill ipar terén. Alig ennyi ideje, hogy egy fiatal mérnököt küldött ki tanulmány utra az ipar-miniszterium, s nehány nagyobb gépnek Sepsi-Szt.-Györgyön való felállitása, festő-gyár létesitése, s az ősrégi formáju czélszerütlen kézi kis szövőszékek helyébe új modern és czélszerüek beszerzésére nyujtott itt alkalmat. Se rövid idő daczára, most mikor a szövés, fonás termékeit összegyüjtik egy országos kiállitáson, igen sikerült és nagy figyelemre méltó sorozattal járul ide a székelyföld.

Mi az oka ennek? Az, hogy a szövés-fonást a székely népbe nem mint valamely uj eszmét kellett becsempészni, hanem csupán segiteni kellett előre, mert nem csak egyik ősi foglalkozása a székely asszonynak, hogy a mi a maga házi szükségletére kell a harisnyától és darócztól az ingig maga csinálta meg, de olyan házi ipari foglalkozása, mely ősidőtől óta, magára hagyatottsága daczára, némi keresetforrását is képezte. Az anyagot, a durva gyapjutól kezdve a kenderig — melyet ősidőktől fogva termel — maga készitette ki s daczára az importált olcsó külföldi termékeknek, (mely olcsóbb bár, de hitványabb volt) maga dolgozta fel.

Ha már most, mig a házi ipar e neme iránt még áldásos segitséggel is van a kormány, oly forrást nyitott meg a székelyföld előtt, mely e szorgalmas vidékeknek előre ki sem számitható kincses bányája lesz. Kincses bányája lesz főkép azért, mert oly osztálynak keresetforrása segittetik elé, mely magárahagyatottságában kevesebbet tett, mint tennie lehetett volna: — a székely asszonyoké tudniillik.

A kiállitott termékek nem férfi takácsok munkái. Azok kezéből rég kiütötte a szövőhajócskát a külföldi gyáripar versenye, hanem asszonyok munkái, kiknek utóbbi időben igen szűk körre volt szoritva a munkájuk. Mindössze a bágyi durva lombos pokróczok, a gyapjuszőnyeg-félék, (leginkább Udvarhely- és Marosmegyékben) némi fehér, ugynevezett abaposztónemüek (ebből is a nagyobb rész a szász gyapjuiparosok készitménye) s durvább lengyolcsfélék Háromszékről voltak azok, a miket produkált.

A kiállitás megmutatta, hogy azon finomabb czikkek készitése, melyek müvelését a csak egy pár év óta meginditott üdvös mozgalom kezdeményezte, teljesen alkalmas helyen vannak a székely asszony kezében, s hogy érdemes ez a dolog arra, hogy megtegyünk továbbfejlesztésére mindent. — A férfi földet munkál, végez nagyobb erőt kivánó munkákat s okvetetlen tekintettel kell legyen arra, vajjon a munkája arányban van-e az árviszonyokkal. Az asszony tesz, főkép benső szükségből, azért is, hogy a magáéit ellássa, de még inkább, mert idejének hasznositására nincs jobb alkalma, mint a szövés-fonás, és tesz a nélkül, hogy az árváltozások valami nagyon alterálnák. Ha annyiba is kerül a munkája, mint a mennyivel a gyárversenyek folytán tán megkaphatná a kész árut is, de nem az a kérdés nála, hogy minő az ár, hanem hogy mily szükségletet fedez, a mit készit, s ha nem készitené, mily áldozatok volnának hozandók e czélra.

Ismételjük, egyik legnagyobb tanulsága e kiállitásnak az, hogy megbizonyosodtunk a felől, mikép textill iparunk s igy a házi ipar egyik legjelentékenyebb ága igen jó helyen van a nőknél, s mikép ezen az uton megérdemli a továbbfejlesztést, ha egyébért nem, csak azért is, hogy bő keresetágat nyitunk meg a falusi asszonynak, mely idejét kevéssé birta eddig hasznositani.

A kormány által az utolsó évek alatt kifejtett iparemelési tevékenység a háziipar és főként a nők által üzött háziipar emelésére irányult. Képezdékben, háziipar egyesületekben ezereket költött az állam — és sikerült már is nagy jövő elénéző mozgalmat létesiteni — az erdélyi részekben kivált a székelyföldön. A legelső magyar asszony jó példával járt elő, midőn a kiállitás meglátogatása alkalmával segitséget nyujtott arra, hogy modern szövőszékek vásároltassanak, kiosztandók a falusi asszonyok között és jó példával járt Coburg herczegnő, ki hasonló czélra tekintélyes összeget gyüjtött. — Egyes lelkesebb nagyjaink, kik szivükön hordják a nép anyagi emelkedését, tudván, hogy csak gazdag ország lehet boldog ország, egyes vidékeken tesznek a maguk körében — segitvén, hogy olcsó szerrel jusson a szükséges szövőszékekhez a nép, ez levén első feltétel a textil ipar felvirágzására. A kormány Háromszéken módot nyujt arra, hogy igen olcsón és igen előnyös feltételek mellett jusson szövőszékhez a székely asszony. Mind ez kevés! —

A tanulság a kiállitásból meg van. A társadalomnak kellene már valahára mozogni, hogy asszonyaink a textil ipar üzésének minél könnyebb módjához jussanak. Nem egyessel tesz jót a társadalom, mikor segitséget nyujt arra, hogy valamely vidéken egyelőre 4—5 modern olcsó szövőszék beszerzése eszközöltessék, hanem a köznek szolgál.

Uralkodónk és Sándor czár találkozása. Azt a hirt, hogy uralkodónk találkozni fog Graniczában az orosz czárral, harmadnapja megczáfolták mint alaptalant. A „W. A. Zeitung“ berlini tudósitója azonban állitólag megbizható forrásból azt jelenti, hogy az orosz hatóság a legutóbbi időben megvizsgálta a graniczai vasuti állomást abból a czélból, vajjon alkalmas-e főrangu emberek befogadására. Az állomási épület első emeletén több pompás terem van, a melyeket II. Sándor czár, több nagyherczeg, Gorcsakov és Albedinszki is használt annak idejében. Midőn uralkodónk Galiczában időzött utoljára, a czár itt üdvözöltette őt. A megbizottak Czakovában is körültekintettek, ott azonban nem találtak tisztességes házakat. Czakovában tehát nem történhetik meg a találkozás, hanem okvetlenül Graniczában, a hova Krakoból fogják szállitani, a mire még szükség lenne. A találkozás idejét természetesen csak a végső pillanatban lehet majd megtudni. Megjegyzi végre a tudósító, hogy a találkozást az orosz sajtó penditette meg, de Németország élénken támogatja, és hogy a találkozás már meg is történt volna, ha a czár biztonságára való tekintet nem akadályozta volna.

—

A császári találkozásról azt sürgönyzik Bécsből a „Daily Tel.“ nak: „Itt mitsem tudnak arról, hogy az osztrák császár és a czár találkozni fognak. E pillanatig szó sem volt a két uralkodó találkozásáról. A legnagyobb elégedetleuséget keltené ez Magyarországon, ahol már a dánzigi találkozást is a legnagyobb bizalmatlansággal nézték.“

—

Király ő Felsége ma este Bécsbe utazik s — a mint a „P. N.“ értesül — october közepe felé — a nap még nincs megállapitva — ismét Budapestre, illetve Gödöllőre érkezik, hogy a delegácziók ülésszakának megnyitásáig Magyarországon maradjon. — Br. Orczy Béla, ő Felsége személye körüli miniszter szintén nehány napra Bécsbe utazott.

—

„La Bilancia“ fiumei lap szept. 24-diki számában reflectálván a „Triester Zeitung“ közelebbi számában megjelent buccarii levél azon állitására, miszerint az utóbbi időben több fiumei magyar érzelmü polgárhoz érkezett fenyegető levelek a fiumei horvát gymnázium tanulóitól erednek, igazolásul szolgál azon állitásunknak, hogy a magyar kormánynak nem kellene megtürni Fiumeban az ellenzék ily tüzhelyének létezését. Figyelmeztetjük a miniszterelnök urat városi küldöttségünknek adott igéretére.

—

A magyar leszámitoló és váltóbank részvényeinek eddigi aláirása nagy tuljegyzést helyez kilátásba. — Budapesten ma több ezer részvény iratott alá. Bécsben az egyes bankházaknál 25—30,000 darab is jegyeztetett.

—

A danzigi találkozásra vonatkozólag, ujabb verziókat közöl a „P. Ll.“ párisi levelezője, ki szerint a franczia politikai világban tudni vélik, hogy amaz entrevue által a német-orosz barátság valamivel szilárdabb biztositékot nyert, mint pusztán az uralkodók kézszoritása; e biztositékok később Bismarck és Szaburow között meglehet szabályszerü szerződésbe foglaltattak. A találkozáshoz az első lépéseket nem az orosz, hanem a német döntő körök tették s Bismarck, miután személyes ellensége: Gorcsakow nem foly be többé a külpolitikára, kigyógyult az orosz ellenszenvből és semmit sem ohajt inkább, mint visszatérni ama viszonyhoz, mely neki lehetővé tette, hogy 1866, és 1870-ben a birodalom keleti határait minden aggodalom nélkül megfoszsza a katonaságtól. Végül, irja a levelező, hogy Németország biztositotta magának a muszka hatalom semlegességét minden eshetőségre és Bismarck a danzigi entrevue után sem szünt ugyan meg monarchiánk barátja lenni, de azt tartja, két vállra támaszkodni még is csak jobb, mintcsupán egyre.

—

Az országgyülési szabadelvü párt tegnap tartotta első értekezletét. Szathmáry Miklós korelnök az elnöki széket elfoglalván, előadja, hogy az értekezlet tárgya a kör s illetőleg a párt megalakulása, másodelnök és jegyzők választása. Ezután Tisza Kálmán miniszterelnök előterjesztésére felkiáltással megválasztattak: elnökké Vizsolyi Gusztáv, másodelnökké: Dániel Pál és Szathmáry Miklós. Az éljenzés csilapultával Vizsolyi elnök és Dániel Pál maga, valamint Szathmáry nevében megköszönvén a bennük helyezett bizalmat, az elnökség megbizatott, hogy a jegyzők és igazgató, továbbá a kijelölő bizottság, nemkülönben a kör választmányi tagjaira nézve javaslatot terjesszenek elő.

Ez megtörténvén, megválasztattak igazgatóvá: Móricz Pál, jegyzőkké: Kazy János, Dániel Gábor, Andrássy Tivadar gr., Berzeviczy Albert, Bissingen Ernő gr. és Zeyk Dániel.

A kör választmányi tagjaivá: Andrássy Manó gr., Bohus Zsigmond, Csáky László gr., Migazzi Vilmos gr., Podhorszky György, id. Ráday Gedeon gr., Szentiványi Kálmán, Simó Lajos, Teleky Géza gr., Urbanovszky Ernő, Uzsovics Pál, Véghső Gellért.

A kijelölő bizottság tagjaivá: Bánffy Béla gr., Csáky László gr., Ivánka Imre, Kovách László, Kemény János b., Jókai Mór, Móricz Pál, Rudics József b., id. Ráday Gedeon gróf, Szontagh Pál, Szögyény László, Piachy Tamás, Péchy Manó gr., Szitányi Bernát, Vargics Imre.

—

A mult országgyülésről függőben maradt törvényjavaslatok, melyekre a trónbeszéd második pontja vonatkozik, s melyek ez országgyülésen elintézendők volnának, az „Egyetértés“ szerint a következők: A pénzügyi tárczánál: a II-ik osztályu keresetadó tételeinek ujabb megállapitása; a közadók kezeléséről szóló 1876. XV. tczikk módositása; a szeszadóról szóló 1878. XXIV. tcz. némely határozatainak módositása s végre a pénzügyi közigazgatási birságok. — A vallás és közoktatási tárczánál a gymnáziumi és reáliskolai oktatás. — Az igazságügyi tárczánál: a kir. curiának képviselőválasztási ügyekben való biráskodása; az ügyvédi rendtartás; — a keresztények és zsidók közt, valamint az ország határán kivül kötött polgári házasság. — A földmivelés, ipar és kereskedel-

---

A KELET TÁRCZÁJA.

A kormányzó bálja.

— Henry Gréville-től. —

(Vége.)

— Grófnő, szólalt meg a Kamuczin hangja. Az ifju nő összereszzent s rátekintett.

— Engedje meg a főkormányzó unokaöcsének, hogy kegyedet igéretének beváltásá-

[illegible] fűzte Daméröf grófnőt s az örvénylő tánczba sodorta magával.

— Istenem, de furcsa ön polgári ruhában! mondá a nő nevetés alá rejtve felindultságát.

S azzal végig keringőztek a roppant termen, Kamuczin minden lépten-nyomon ismerős arczra bukkant s mindenünnen csodálkozó, kérdő tekinteteket látott maga felé lövelni.

Mielőtt még felét megtették volna a keringőnek, harminczan is reáismertek Kamuczinre, álöltözete daczára s a csodálkozók csoportjain az a zörrenő susogás hullámzott végig, mi viszszafojtott felindultság jele.

A herczeg, a mint helyére vezette vissza a grófnőt, lágyan megszoritá ujja hegyét.

— Nos, megnyertem a fogadást; jutalmamért majd elmegyek, — mikor a legfelsőbb helyről erre engedélyt nyerek.

A grófnő könnyen elpirult s mit se válaszolt.

— Én fejemet tettem koczkára, mit kegyed tegnap szives volt előre megmondani. — Megfizet-e érte eléggé?

— Megpróbálom, felelt a grófnő, csakhogy okos dolgot követeljen.

— Oh, nagylelkü leszek követelésemben, felelt Kamuczin mosolyogva. A viszontlátásig.

Köszöntött s azzal sarkán fordult. A mint épen az ajtó felé igyekezett, a főkormányzó karon fogta s az udvari miniszterrel állitotta szembe.

— Engedje meg excellentiád, szólt ehhez, hogy bemutassam unokaöcsémet; most jött Odessából. Ajánlom becses jóindulatába.

— Örvendek, felelt a miniszter szórakozott arczczal.

S fölemelte fejét, hogy megtekintse, kit mutattak be neki ilyenképen, de Kamuczin akkoron már messzi járt.

— Kissé kadócz, mormolá a főkormányzó mentekezés gyanánt. Vidéki ember.

A minister megkisérelte tekintetével kisérni az állitólagos unokaöcs mozdulatait, de emez végre valahára utat tört magának a bejáráshoz s eltünt.

E perczben egy szárnysegéd érkezett oda nagy rémülten.

— Excellentiád, a czár hivatja — dadogta a ministernek. Ő felsége szörnyü dühös.

— Mi a baj? kérdé félvállról ő excellentiája, ki nyomban a követ után indult.

— Kamuczin itt van! Szólt a czár a lehető legkevésbbé szivélyes hangon.

— Felséged! . . . Lehetséges-e?

— Itt van, ha mondom. Rögtön tartóztassa le, s tudja meg, ki hozta ide.

A miniszter rögtön a ház urához rohant.

A főkormányzó egy keveretre omlott le s kezébe rejté fejét.

— Oh én háromszoros ökör! kiáltott fel. „Hisz vettem észre, hogy nem haszonlit.

Végre tudták hát, ki hozta ide Kamuczint. De nem oly könyen ment ám letartóztatása; Kamuczin elpárolgott és sietségében magával vitte az ünnepi frakkot, mit a főkormányzó rendelt számára.

Hanem elég kegyes volt szobája asztalán ott hagyni a levelet, mely igazolhatta a szerencsétlen kormányzót. Ezt a levelét rögtön le is foglalták s oda vitték a czárhoz, ki nevetni kegyeskedett. — A csiny igazán ügyesen volt elrendezve. —

Hanem a czári kegyelem nem terjedhetett ki a bűnösre. Minden irányban kémeket küldtek szét; s csak miután minden találgatásuk kimerült, jutott eszükbe, hogy a számüzetés helyére is elküldjenek. Huszonnégy órát vesztettek el igy. A rendőrség mikor megérkezett, már ősei kastélyában találta Kamuczint; épen egy külföldi folyóiratot olvasgatott kávézgatva.

— Ön visszaélést követett el az uralkodó ellen, szólt hozzá a rendőrtiszt.

— Kamuczin itt van, tartóztassa le.

— Kicsoda? Kamuczin?

— Az a fiatal ember, ki számüzve van . . . Siessen, a czár szörnyü dühös.

— Én istenem! kiáltott fel a főkormányzó a padlat felé emelve karjait. Rögtön! . . . Kamuczin itt van, szólt a legelső hivatalnokhoz, kit szembe talált. Tartóztassa le, s tudja meg, ki hozta ide.

A hivatalnok sietve szedte nyakába lábait s futott továbbitani a parancsot. Kamuczint eredtek keresni mindannyian.

— Látta Kamuczint? kérdezte egyik szomszéd a másikát.

— Teringettét, szólt valaki, az imént keringőzött Daméröf grófnővel.

Azonnal Daméröf grófnő után eredtek.

— Asszonyom, kegyed Kamuczinnel tánczolt; a czár szörnyü dühös . . . tudni akarja, ki hozta ide.

— Csak nem gondolják, hogy magam? felelt a grófnő leh tő nyugodt tekintettel. Én csak egy tourt csináltam, azt is a főkormányzó unokaöcsével, ki most jött Odessából.

A főkormányzó egészen magából kikelve rohant oda. A grófnő karjára ütött legyezőjével.

— Ugy-e, kormányzó ur, ön unokaöcsének mutatott be az imént?

— Annak, annak, grófnő, de nem arról van most szó . . . Kamuczint keressük! a czár szörnyen dühös s tudni akarja, ki hozta ide.

A grófnő hátat fordított. E pillanatban az udvari miniszter támadt a megszorult báladóra.

— A czár szörnyen dühös, szólt amaz.

— Tudom, tudom, kiáltott vissza a kormányzó.

— S nem szégyenli magát, hogy ön engem is bele kever ebbe a mystificatióba?

— De Excellentiád, . . . nem értem.

— A czár szörnyen dühös, mondom . . S borzasztó szemeket vetve távozott ő excellentiája.

Egy fiatal szárnysegéd végre megkönyörült a kinlódó főkormányzón, s oda sugta:

— Excellentiád, saját maga hozta ide Kamuczint.

— Én? Hogy is ne!

A kormányzó igenis lóhátról felelt vissza; s bizonyára kissé erős volt is tréfának egy fiatal szárnysegéd részéről. Az ifju átalkodottan folytatá:

— Ön mutatta be Daméröf grófnőnek.

— De hogy mutattam volna? Én unokaöcsémet mutattam be?

— Az ön unokaöcscse nem unokaöcscse önnek; hanem Kamuczin. S érti, hogy a czárnak szörnyü dühösnek kell lennie.

— Én?. . . hogyan, miképen?

— Azzal, hogy a kormányzó bálján jelen volt.

— Menjen, menjen! Lehet-e igy gunyolódni egy szegény számüzöttel? Már csaknem negyvennyolcz órája, hogy itt vagyok, engedelmeskedve a számüzetési parancsnak, mely oly kinosan sujtott.

— Ön lerészegitette csendőreit.

— Micsoda rágalom? Lerészegedtek biz ők magok. Azt hiszi, hogy valami érdekes dolog egy csendőrt lerészegitni?

— Lerészegitette, hogy megszökjék.

— Megint rágalom! Mikor láttam, mi mélyen alszanak, magam jöttem el ide, egyedül. Kissé lealázó volt, hogy csendőrök kisérjék az embert.

— Ön megsértette számüzetése helyének határvonalát, midőn a kormányzó bálján megjelent.

— De ugyan, ki ültette fel önt ezzel?

— Hisz harminczan is látták herczegséged, rá ismertek.

— Egyszerre harminczan? Csak nem ruházott fel a gondviselés tudtomon kivül oly tehetséggel, hogy egy időben mindenütt ott lehessek? Az ön harmincz tanuja elég bizarr csalodásnak lesz áldozata, mert lássa, már két napja nem mozdultam házamból.

— Lehet, felelt a rendőrtiszt, ki maga is csakugyan tünődni kezdett rajta, vajjon nem őt ámitották-e el. De parancsom van, hogy Pétervárra visszakisérjem herczegséged.

Kamuczin hidegen tekintett az elhült szólóra.

— Tréfál uram? kérdé végül. Nem valami jó tréfa, de ugylátszik, alá kell vetnem magam.

S visszakisértette magát. Az egész utazás alatt oly ügyesen hü maradt megsértett méltóságot negédlő hangjához, hogy sbirjei teljesen elhitték ártatlanságát.

A czár nevetett rajta. . . Kamuczin három havi ingyen szállást kapott mindössze a várban; természetesen ezuttal nem a főkormányzó palotájában, ki halála napjáig ellensége maradt e csinyért.

Hogy vajjon Daméröf grófnő illendően törlesztette le a fogadás diját, — arról hallgat a krónika.

(Francziából)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

mi tárczánál: az e ministerium állandó elhelyezésére szükséges épület megvétele. — A honvédelmi tárczánál. A véderőről szóló 1868. XL. tcz. módositása. — A közmunka és közlekedési tárczánál. A déli vasut megosztása, illetőleg olaszországi vonalainak eladásáról létrejött egyezmény; az első magyar gácsországi vasutra vonatkozó 1871. év 1875-ik évi tcz. módositása; az utakról szóló javaslat s végre a tiszavölgyi társulatról s annak központi bizottságáról szóló törvényjavaslat. E tizennégy törvényjavaslatot — mint értesülünk — a kormány már az első ülésszakban a képviselőház elé terjeszteni szándékozik.

—

Ausztria-Magyarország előnyomulása a Balkán félszigeten. Az egyiptomi válság alkalmából levelet közöl a „Times“ egyik tudósitójától, a ki most tért vissza keletről. A tudósító az általa szerzett tapasztalatok alapján azt irja, hogy Ausztria-Magyarország iparkodik megszerezni Szalonikit és Prevezát és hogy ezeket a kikötőket, továbbá Epirust és Maczedóniát meg is fogja kapni. Akkor osztrák-magyar ellenőrzés alá kerül Görögország és a görög elem csak abban az esetben remélheti az egyesülést, ha elismerik ezt a protectoratust. Ezt a megoldást pártolni kell; Ausztria-Magyarországnak fontosabb érdekei vannak a Földközi tenger keleti partjain, mint bármelyik más hatalomnak Anglián kivül. Ha eldől Konstantinápoly sorsa, Ausztria-Magyarország békésen megszállja az Aegei tenger északi partját, ha tapintatosan járva el biztositékokat fog adni a görögöknek nemzeti létük védelmére. A tudósító elég ok alapján erősen állitja, hogy e czél mellett hatalmas befolyás működik már most is. Angliára nézve csak ez a megoldás lehetséges: Egyptomnak kizárólag Anglia ellenőrzése alá helyezése és a török elemnek kiüzése. A török birodalom minden pillanatban összerogyhat; Anglia ezt nyugodtan nézheti, ha biztositotta magának Egyptomot.

—

KÜLFÖLD.

A danzigi császártalálkozás politikai horderejének találgatásai és fejtegetései az európai sajtó utján, a Times tegnapelőtti számában közzé tett publicatiója által ujabb tápanyagot nyert. Egyelőre várnunk kell, hogy minő visszhangra talál a Times eme czikke, Bécs, Berlin és Szt-Pétervárt, s minő fogadtatásra talál Páris és Rómában. A „Pester Lloyd“-nak egy párisi sürgönye szerint a franczia fővárosban nem a nyugtalankodnak a danzigi császártalálkozás miatt; ott azt hiszik, hogy Német és Oroszország közt formalis szerződés jött létre, mely Oroszország semlegességét minden esélyekre biztositotta; s e mellett az osztrák-magyar és német barátság bensőségben nem szenvedett, mert Bismarck herczeg ugy vélekedik, hogy két vára biztosabban támaszkodik, mint egyre.

A berlini Tribunnek jelentik, hogy Ignatiev bukása küszöbön áll, de ennek daczára a „Nordd. Alleg.“ egyik pétervári levele szerint sokkal valószinübbeek tünteti fel azt, hogy Ignatiev most is különös bizalmas embere a czárnak s az is marad. Sőt még más oldalról azon esetőséget is emlitik, hogy a jövő év kezdetével ugyan ő kiterjedtebb felhatalmazással a közigazgatás élére fog kineveztetni.

A mi továbbá Bismarck herczeg váratlan mérsékletét illeti, melyről Kálnoky gyrófnak Haymerlehez intézett sürgönyében volt szó, ezt Pétervárt igen jelentékenynek iparkodnak kimagyarázni. A czár, mondják, azon aggodalommal ment Danzigba, hogy Bismarck teljesithetetlen követeléseket teend, mig a czárnak jelenleg semmi sem fekszik oly nagyon a szivén, mint országának belső pacificatiója. Bismarck azonban nem tett semmi követelést, sőt inkább késznek nyilatkozott a forradalom ellen intézendő nemzetközi harcra. De hogy Bismarck ezen nyilatkozatát Ausztria-Magyarország nevében is tette volna, azt a Bécsi Fremdemblatt tegnapi száma szerint kétséges miután nevezett lap megczáfolja azon jelentést, mintha a három császári nagy haralom Bernben, együttes vagy legaláb is azonos lépéseket tett, volna, hogy rábirja a szövetségi kormányt a szocialista világkongresszus betiltására. Legalább az osztrák-magyar kormány irja hatóozottan a Fremdemblatt, semmi esetre sem tett ily irányu lépést.

Olaszországban azon hir, mely szerint Cairoli hiusitotta volna meg a király bécsi látogatását, igen nagy feltünést s heves pártharczot keltett. Az „Oppinione Risorgimento“, „Nazione“ és „Gazetta Piemontese“ a hirt megerősitik. A „Popolo Romano“ és „Capitan Fracassa“ — miután a hir felmerülése után három napig tanakodtak — igen enyhén dementálták, a „Diritto“ pedig egyszerüen hallgat. A „Neue Freie Presse“ római levelezője azonban teljesen fentartja hirét, s csak azt jegyzi meg, hogy ha jelentésében valami valótlan volt, az csakis az lehetett, hogy Cairoli nem egy, de több fenyegető levelet intézett a kormányhoz. Cairoli ezen erélyes fellépésének okát a Depretis ellen ama hires franczia mondásban találhatjuk: keresd az asszonyt. És tényleg már nyilt titok az országban, hogy Donna Elena, mint őt barátai nevezik, befolyását, melylyel férjén uralkodik, a miniszterre is gyakorolta. Donna Elena szép és igen szellemdus nő s mint trienti nő csak igen is a szivén hordja elnyomott honfiainak sorsát.

A franczia köztársaság elnöke, Grevy a jövő hét elején érkezik Párisba, s talán már csütörtökön elnököl a ministertanácsban, melyben a kamara egybehivásának napját állapitják majd meg. Általánosan azon nézet uralg a franczia fővárosban, hogy október 17-ike lesz kijelölve, miután az elhalasztás egész 28-áig az országnak nemtetszésével fogna találkozni. Miután Gambetta is kijelentette, hogy a többség határozatának bármikor megfelelni kész, remélhetőleg megszüntek a Republ. Franc. felszólalásai is, melyeket a kamara közeli megnyitása ellen emelt, A hadügyminister, Farré tábornok, mult kedden tartott minisztertanácsban jelentette, hogy tekintve a Tuniszban még mindig tartó óriási hőséget (20—25 fok Celsius a reggeli órákban) a hadmüveleteket Keruan ellen körülbelől 10—14 nap előtt lehetetlen megkezdeni.

IRODALOM és MÜVÉSZET

Az országos könyvkiállításhoz. Ráth György, az iparmüvészeti muzeum felügyelője s az országos könyvkiállitás elnöke, tegnap terjedelmes memorandumot terjesztett fel Trefort Agost közoktatásügyi ministerhez, mint a kiállitás eszméjének megpenditőjéhez, melyben jelentést tesz a kiállitás érdekében tett eddigi működéséről, kifejti az ily kiállitás czélját s e czél elérése, valamint a kiállitás sikere érdekében kéri a minisztert, eszközölné ki a királynál azt a parancsot, hogy a bécsi cs. kir. udvari könyvtárból 30 megjelölt Corvin-codex a kiállitás részére kiadassék. Ugyancsak kéri a minisztert a következő könyvtárakból a megjelölt Corvin-codexek és Mátyás király korabeli missalék kiadatásának eszközlésére: a braunsweigi herczegség wolfenbütteli könyvtárából 8, a modenai Estoféle könyvtárból 15, a párisi nemzeti könyvtárból 3, a velenczei Szt-Márk könyvtárból 3, a veronai káptalan könyvtárából 3, a milanói Frivalczió őrgróf magánkönyvtárából 2, a jezsuitarend római társházából 2, a dresdai kis. könyvtárból 2 s a besançoni városi könyvtárból, a pármai kir. könyvtárból, a flórenczi Laurentiana könyvtárból, a szentpétervári császári könyvtárból, a római vatikáni könyvtárból, a porosz thorni főgymnáziumi könyvtárból, a spanyol szentlőrinczi könyvtárból 1—1 darab Corvin-codex s végül a bécsi jezsuita-rend provinczialtusától, a bajor királysági erlangeni egyetemi könyvtárból a brüsszeli királyi könyvtárból 1—1 Mátyás korabeli misekönyv (missale.) — A kiállitásra — mely rendkivül fényesnek igérkezik — a bejelentési határidő november 1-ig meghosszabbittatott s a megnyitás január 15-ére halasztatott el. A műcsarnok termeit az igazgatóság a kiállitás czéljára dijmentesen bocsátotta elnök rendelkezésére.

*

Jelentés a nőiparkiállitásról. Gelléri Mór, a kiállitás tevékeny titkárát röviddel ezelőtt a kereskedelmi miniszterium megbizta, hogy az országos nőiparkiállitásról jelentést készitsen. A titkár e jelentést megfeszitett erővel Jágocsi Péterffy József miniszteri biztos, Binder Lajos ipari felügyelő és Rejtő Sándor gépészmérnök támogatása mellett gyorsan el is készitette, ugy hogy az a mai nap folytán már meg is jelent. Az első példányt a kiállitást meglátogató király kapta meg diszkötésben. A 150 lapra terjedő diszes kiállitásu könyv külön foglalkozik az iskolákkal, a házi és népiparral, valamint az egyes nőiparággakkal. A háziipárról megyék és vidékek, a népiparról pedig hat iparág szerint foglalkozik. Ez utóbbiaknál. Gömörmegye, a Székelyföld és Czegléd különczikkek ben nyernek méltatást. A nőiparágakról szóló utolsó rész tizenöt iparágat különböztet meg. A könyv meglehetős tiszta és kellő rövidségü képét adja a kiállitásból levonható és le is vont gyakorlati tapasztalatoknak. Megrendelhető a szerkesztőségnél: Budapest, sugárut 60 szám. Ára 1 frt.

*

A bécsi „Burg“-szinházban tegnapelőtt adták először Wilbrandtnak, a „Burg“-szinház legujabb igazgatójelöltjének „Johannes Erdmann„ czimü szinmüvét, mely azonban a fényes kiállitás és a kitünő előadás daczára megbukott.

*

A székelyegylet képes naptára 1882-re szóló számát vettük; e vállalatot a székelyegylet azért alapitotta, hogy ezáltal is egy uj csatornát nyisson, melyen a székely nép közé hasznos, nemesitő olvasmányok szivárogjanak s e mellett a kivándorlás ellen irányzott mozgalmat is erősbitse, növelje a köztudatban, A szerkesztő bizottság tagjai a legkitünöbb neveket mutatják fel s a következők: Szász Károly, Szilágyi Sándor, Deák Farkas, Buzogány Áron, Imecs Jákó, Thuróczy Adolf és dr. Bochkor Károly. A naptár ára 30 kr, aránylag a legolcsóbb magyar naptár, minthogy az egylet nyerészkedési czél helyett még kész ráfizetni az előállitás költségeinek egy részét, csakhogy ki tüzött haza fias czélját elérje.

A naptár a Franklin társulat nyomdájából került ki, igen diszesen. Az ország összes városainak jegyzéke, s a sokféle hirdetések mellett 80, nagy kéthasábos 8-adrét lapból áll. Elől a szoros naptári rész, után az uralkodó ház, a m. kir. kormány, székelyföldi közhatóságok és kir. törvényszékek czimtára. Azután a székelyegylet tiszteleti elnökeinek, az elhunyt gr. Mikó Imrének, dr. Haynald bibornoknak, gr. Andrássy Gyulának, gr. Kálnoky Dénes, Továbbá Hajós János rendes elnöknek és a nyáron elhalt Takács János volt alelnöknek arczképei közölvék, rövid életrajzzal. A többi czikkek közül különös kiemelést érdemelnek: Ősi Marosszék havasa, székely telepités Fogaras töldére, az utolsó Báthory és a székelyek, Szilágyi Sándortól. A székelyföld jelene és jövője. Keresetre induló székely flu (képpel). Egy székely népköltő. Takarékosságról a székelyeknek czimüeket, mint tiszrékosságról a székelyeknek czimüeket, mint tiszrékosságról a székelyeknek czimüeket, mint tiszr

fejtett kiváló sikerü tevékenysége miatt, olyannak találta, ki diszére fog válni ennek az állásnak. Annak daczára tehát, hogy a jelöltek kérdésében nem korteskedett lapunk, nem teheti, hogy egy igen hitvány fogásra ne mutasson a legnagyobb rosszalással, melyet a dr. Éltes ellensége megengednek maguknak e választásnál. Tudomásunk van ugyan is arról, hogy névtelen levelek bocsáttattak Kolozsvárt szét, melyben igen hitvány módon vádoltatik dr. Éltes, oly dolgokkal, melyekben nem érezheti magát terheltnek s oly uton, a melyre a megtámadott nem is felelhet. Egyéb léhaságok mellett az képezi e névtelen levelekben a legsulyosabb vádat, hogy dr. Éltes simoniacus, 500 ftal vásárolta meg a referensi állomást, ennyit fizetvén ellentelének évenkénti visszalépéséért. A vádban épen annyi az otromba-ság, mint a tudatlanság, annyi a roszakarat, mint a ferdités. Ugyanis d. Éltes iskolás canonoki méltóságot visel s ezen a czimen a kanonoki törvény értelmében köteles évenkint 500 frtot fizetni. Ez összeg azon tanárnak dotaciójára fordittatik ki az iskolás kanonok helyett az iskolában a tanitást végzi. Fizette ez összeget dr. Éltes eddig s fizeti, ha kolozsvári plébánosnak teszi meg a hivek bizalma folytán a püspök. Ez annak az 500 forintnak a története, a melylyel korteskednek Éltes ellen s vezetik félre a választókat. Hitvány fogás s nem méltó a plebánosválasztás ügyéhez, melynek tisztessége ellen ártanak azok, kik effélékkel korteskednek. Bizonyára az a jelölt sem köszöni meg, a kinek érdekében teszik!

— **Nők az egyetemen.** Egyetemünknek az idén is vannak — bár nem rendes — nő hallgatói. A Madách „Ember tragoediajá"-ról szóló előadásokat (tartja dr. Szász Béla ur) több nő látogatja nagy szorgalommal.

— **A fillérestély** folyó hó 2-án tartatik meg a városi redoutban; kezdete esti kilencz órakor.

— **A közegészségügyi** bizottság tegnap délután gyülést tartott, melynek főbb tárgya a városunkban előfordult vörheny (scarlat) eset megbeszélése volt. Konstatáltatott, hogy városunkban a vörheny nem járvány jellegü; azonban mégis elhatároztatott a szükséges óvintézkedések megtétele az esetleges bajok elhárítása okán.

— **A mariseli** rablók közül, a mint biztos forrásból tudjuk, eddigelé tizenhat egyént a csendőrségnek **sikerült kézrekeriteni** Péterfy Domokos vizsgálóbiró ma utazik Abrudbányára, hová **a 16 elfogott rabló** egyelőre záratott.

— **Lépre került.** Lukács József tekergő czipész-segéd, ki e hó közepe táján Tordán több rendbeli lopást követett el, Kolozsvárra is átrándult szerencsét próbálni, és itt e hó 29-én éjjel a Szentjánosi féle faraktár felügyelőjének lopta el több nemü ingóságait, többek között a felügyelőnek lefekvés előtt levetett minden ruháját. — A jó madár azonban már tegnap előkerült az összes eladogatott lopott ingóságokkal együtt.

— **Ongyilkossági kisérlet.** Bodt Ferencz asztalos-segéd, Faragó Imre asztalosmesternél szent-lélek utcza 5 sz. alatt, ma reggel fél hat órakor nevezett lakásán egy csövü pisztolylyal szivének irányzott lövéssel szándékozott életének véget vetni, melyet a bátyjához intézett bucsusorok tanusitása szerint reménytelen szerelem tett reá nézve elviselhetetlenné. A szerencsétlen fiatal embert még életben szállittatta a rendőrség a Karolina kórházba. Felgyógyulásához kevés a remény.

— **Időjárás.** Európában: A nagy légnyomás (770) a kontinens északkeleti részéből kiterjed annak többi részeire is (764) Az idő gyenge szeleknél változó felhőzetü, részben derült, helyeyenkint ködös, száraz. a hőmérséklet nyugaton nagyobb. Hazánkban: Déliek kivételével különböző irányu, nagyobb részben északkias, gyenge szelek mellett a hőmérséklet általában véve keveset változott; a légnyomás keleten nagyobodott. Az idő a nyugati félben napos, felhőssel változó; a keletiben többnyire borus, csekély helyi esőkkel és györen. — Kilátás a jövő időre: Hazánkban: A keleti félben derülést; nyugaton napos, felhőssel változó kissé melegebb időt várhatni. A keleti félben dér fenyeget.

Hazai hirek.

— **Tanitónői** kinevezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter szeptember 16-án 25572 szám alatt kelt leiratával Osváth Katalin okleveles tanitónőt a csáki-gorbói áljamí iskolához segédtanitónőnek nevezte ki.

— **A „Wehrzeitung"** Lendről a következőket irja legujabb számában: „Lendl kapitány tiszti rangjáról lemondó kérvényét már benyujtotta, s e tény, közzététele a „Rendeleti Közlöny"-ben már legközelebb várható. E lemondás által, a mit különben ezredének tiszti kara sürgetőleg javasolt neki, Lendl kapitány menekül ugyan a becsületbirósági eljárás alól, de azzal semmiesetre sem nyert sokat; a volt hadnagy, Göczel által történt kihivás el nem fogadása olyan tény, bárha becsületbiróság a tölött papirra tett itéletet nem hozott, mely Lendl kapitánynak nemcsak azt teszi lehetetlenné, hogy tovább is megmaradjon a tiszti rangban, de helyzetét még az ugynevezett társadalomban is egyszer mindenkorra elferditette. Mi nem tudjuk, hogy kik voltak azok, kik azt ajánlották Lendlnek, hogy Göczel kihivását el ne fogadja, de bizonyára rosz tanácsadók voltak. Mert azt kellett volna mondaniok, hogy Göczel elégtételadási képessége a legkisebb mértékben sem kétséges, s azért a kihivás visszautasitása az ő saját elégtételadási képességét semmisitette meg a jövőre. Ez pedig egy tisztre annyit jelent, hogy rangját elvesztette . . . Az a kifogás, hogy Göczel hadnagy nyilatkozata által megszünt olyan embernek lenni, a kinek elégtétellel tartozunk, határozottan elvetendő, mert Göczel polgári erényét a becsületbiróság itélete semmi módon nem érintette. A becsületbiróság nem tett egyebet, minthogy Göczel hadnagy felől kijelenté, hogy nyilatkozata miatt tiszti rangját elveszitette. Semmiféle gentleman nem fog tartózkodni egy pill lanatig is elégtételt adni Göczelnek vagy tőle elégtételt kérni."

— **Ormay.** A Rókus kórház volt gondnoka — mint értesülünk — a vizsgáló biró előtt ma kimeritő vallomást tett. Vallomásában legérdekesebb az volt, hogy felfedezte hova tette a törvényhatóságok által beküldött pénzeslevelek boritékait. Ormay e levélboritékokat a Rókus kórház első emeletén egy a pénztár szomszédságában fekvő lomtárnak használt sötét kamrában rejtette el. A vizsgálóbizottság miután az e kamrában felhalmozott különböző lomot kihányatta csakugyan 96 pénzeslevél boritékot lelt, melyekben 20,835 frt 53 és fél kr. volt összesen beküldve, mely összegeket Ormay mind eltsikkasztotta volt, még mielőtt a pénztárból azt a 10,000 forintot magához vette, melylyel megszökött. A vizsgáló biró a boritékok egyikében egy tiz forintos bankjegyet is talált, apró pénzt s kisebb bankjegyeket majdnem minden boritékban találtak. Ormay azt vallotta, hogy ez összegeket siettében hagyta a boritékokban. A boritékokban mindössze 53 frtot leltek.

— **A Rohonczy Várady** párbaj tegnap reggel folyt le. Rohonczy segédei voltak: Gromon Dezső és Kemény Kálmán, mig Várady mellett Ivánka Imre és Komjáthy Béla képviselők segédkeztek. A párbaj pisztolyra ment, 15 lépésről, 5 lépés avance-al. A megadott jelre Rohonczy 5 lépést előre ment; Várady lőtt. Golyója nem talált. Ekkor Rohonczy, a ki a pisztolynak csövét fogta, oda dobta pisztolyát a Várady lábaihoz, kijelentve, hogy Váradyval szemben maskép nem járhat el. Ezután Ivánka Imre átadott egy iratot Rohonczynak, a melyben négy fővárosi tüzoltó által aláirt nyilatkozat foglaltatik, hogy t. i. a szegedi árviz alkalmával a tüzoltók Rohonczyt telpofozták volna. Ivánkához csak tegnap este vitték a kérdéses tüzoltók az iratot, s nem is akar annak nagyobb fontosságot tulajdonitni Ivánka, vagy éppen belevonni azt a párbaj tényébe, hanem a párbaj után négyszemközt adta át Rohonczynak, hogy az lássa, hogy ellene minő vélemény czirkulál s annak megtorlására tegyen lépéseket. Az iratnak ily módo való átadásában azonban Rohonczy a becsülete ellen irányult merényletet látott, s azért tartotta szükségesnek az egész historiát az országgyülés elé vinni, a mely azonban a felett — mint illetéktelen — napirendre tért.

— **Unitárius ünnepélyes isteni tisztelet** a fővárosban. A budapesti eddigi fiók unitárius-egyház község rendes anya-egyház-községgé alakulván, a kebelében tartandó első ünnepélyes isteni tisztelet, egyszersmind uj lelkészének Tisztelendő Derzsi Károly urnak, hivatalába püspökileg való beigtatása f. évi October hó 2-án d. e 10 órakor Budapesten az ág. hitv. evangelikusok Deáktéri főgymnasiuma disztermében fog megtörténni. E kettős egyházi ünnepély a következő rendben fog lefolyni: 1. Az uj lelkész, Tisztelendő Derzsi Károly úr imát és egyházi beszédet tart. 2. Főtisztelendő és Nagyságos Ferencz József, unitárius püspök és kir. tanácsos ur főpásztori megnyitó és beigtató beszédet tart. 3. Nagytiszteletü Albert János, tordai lelkész ur agendát mond és uri szent vacsorát oszt. 4. Közben karének, A hazai egyik, Erdélyben több mint 300 év óta, törvényesen bevett vallás felekezet ezen ünnedélyére az érdeklődők szivesen láttatnak.

— **Svéd** költemény Göczelről. Ystadban, Svédországban Virgin A. G. svéd költő Göczel hadnagy dicsőitésére egy költeményt nyomatott ki, melynek czime: En improvisation i anledning af den unge Ungerske Löjtnanten Göczels heroiska upp förande. (Rögtönzés az ifju magyar hadnagy hősi fölléptéről.) A költemény két lapra terjed s csak nehány strófából áll. A költeménynyel Győry Vilmos lepte meg tegnapelőtt a Kisfaludy-társaságot; Virgin tudvalevőleg lelkes magyarbarát s Széchenyi nevü nagy eposában is magyar tárgyat, magyar alakokat énekel meg.

— **Ásványviz** hamisitó gyárat fedeztek fel a fővárosban. A gyár, a Damjanics-utczában van. A gyárban Gishübl, és Selters viz is hamisittatik. A tetten ért gyárban 70 telt üveget találtak hamisitott Gishüblivel és százakra menő üres Selters korsó s Gishübli üveget, hamisitott czimlapokat s dugasz-fedeleket. A gyár ház pincze helyiségeiben van. Az illető nagy vendéglős beismerte, hogy ő az általa árult vizet e gyárból vette 8—12 kron üvegét. A gyár tulajdonosa, — a rendőrség által vizsgálat alá vétetett.

— **Az ezer mázsás követ,** mely a Kálvin-téri szökőkutnak fog alapjául szolgálni az ó-budai országuton már négyjából kifaragták miáltal sulyának mintegy harmadát elveszité, ugy; hogy az eredetileg 1200 mázsa sulyu kő most csak 7—800 mázsát nyom. Az igy megkönnyebbitett követ a napokban inditották meg ismét a főváros felé, de az országut talaja jelenleg oly laza, hogy még azon suly alatt is folytonosan besüppedt, minélfogva most bádoglemezeket raknak a kerekek talpai alá s igy hozzák csiga-lassu munkával közelebb a fővároshoz.

— **Godard** Budapesten. Mint a „P. N." bécsi sürgönye tudatja, Godard már megtette az előkészületeket Budapesten (vagy Gödöllőn) végbemenendő légi utazásra, melyben maga a királyné szándékozik két főherczeg kiséretében részt venni A léggömböt Bécsben már egy udvari kárpitos disziti. Kissé óvakodva közöljük olvasóinkkal ezt a tulérdekes hirt.

Vegyes hirek.

— **Garfield** temetéséről következőket jelentik még f. hó 24-éről Washingtonból: A tegnap végbement gyászszertartás alatt a Kapitolium rotundája tömve volt emberekkel. Dr Rankiis felolvastatott több helyet a bibliából; utána pedig Power, a washingtoni keresztény egyház predikátora, melynek Garfield tagja volt, beszédet mondott, melyben megjegyzé, hogy az elhunyt elnök vallása olyan volt, mint Krisztus vallása s teljesen megegyezett minden tiszta szellemmel. — Az ünnepély imával ért véget, melyet dr. Butler mondott. — A koporsón, midőn Washingtonból Ohióba szállitották, nem volt más virág, mint az angol királyné koszoruja. — Garfieldnét igen meghatották a részvétnyilatkozatok. Midőn az ünnepély végeztével a koporsót a kocsira tették, a Kapitolium előtt álló tömeg egyszerre elcsöndesedett, mindenki levette süvegét. Az összegyültek száma mintegy 40000 re tehető. Az uton, melyen át a koporsót vitték, sürü néptömeg gyült össze, s mindenki hajadonfőn várta be a menet elvonulását. Grant tábornok nem kisérte a gyászmenetet, hanem Washingtonban maradt. Baltimoreban mintegy 45 ezer ember gyült össze a vasut mentén, hogy a vonatot lássa. Minden állomáson nagy néptömeg gyült össze. Mindenki levette a kalapját és sokan letérdeltek, midőn a vonat elrobogott előttük. Az állomási épületeket feketével vonták be; mindenütt zúgtak a harangok s dörögtek az ágyuk. Sok helyen a sineket tele szórták virággal. A vonat d. u. 1 és fél órakor érkezett Clevelandba 50,000 idegen utazott Clevelandba, hogy jelen lehessen a temetésen. Ott voltak Garfield fiai, anyja és nővére. A hirlapirók vonata, mely a gyászvonatot követte, összeütközött egy kézi kocsival s öt személy meghalt.

— **Hugo Viktor** és a gyermekek. Egyszerü, de megható ünnep folyt le e hó 22-én Párisban a Vanves-utczában, a Szajna déli partján. Nemrégiben jótékony szinésznék árvaházat alapitottak oly müvészek leányai számára, kik meg vannak fosztva az atyai támogatástól. Laurent Mária asszony ez ösmeretes müvésznő, maga állott a dicséretes vállalkozás élére, melynek azonban nem lett érdemlett sikere. El lehet ugyan már az árvaházban 20—30 leányt helyezni, de ez csak egy csöpp a tengernyi nyomor enyhitésére. Az alapitónő tehát Hugo Viktorhoz fordult, kinek a gyermekek iránt való szeretete a „Franczia ország nagytatája" czimet szerezte meg. A költő engedett a meghivásnak s 22-én meglátogatta az intézetet. Az árvalánykák hangos örömmel fogadták, s egyikök, egy 8 éves csinos kis apróság egy nagy bokrétával előlépett s a következő mondókát szavalta el: „Mester, ön eljött, hogy meglátogassa a gyermekeket, ön, a nagytata, a kinek oly mély szeretete a gyermekek iránt, kinek dalai oly csodálatosan magasztalják a gyermekeket. Az itteni gyermekek abba a nagy müvész-családba valók, melynek ön is oly dicsteljes, oly ékes szóló kifejezése. Engedje meg nekem elmondani, mily hálásak vagyunk ön iránt, s felajánlani e bokrétát, mely vajha igy szólhatna önhöz: „Ne feledj el minket, mint mi nem feledjük soha az emlékezetes napot, melyen a lángeszü költő eljött, hogy meglátogassa a gyermekeket." Hugo Viktor, ki a gyermekek iránt mindig nagy gyöngédséggel viseltkedik, a szó szoros értelmében sirt, a kis árvákat karjára vette és összecsókolgatta, majd játtszani küldte őkett, mig maga az épületet tekintete meg. Távozása előtt biztositotta Laurent Márie asszonyt, hogy mindent meg fog tenni az intézet érdekében, midőn távozott, az összegyült kis árvák hangos éljenzéssel kisérték ki a költőt.

— **Tischler Ottó,** a königsbergi muzeum igazgatója, ki a nemzeti muzeum régiségtárának gazdag gyüjteményét hosszabb ideig tanulmányozta, tegnap este elhagyta a tővárost s visszautazott Königsbergbe. Elutazása előtt ismerősei bucsuestélyt rendeztek tiszteletére. A derék német tudóst a szives fogadtatás, melyben részesült s muzeumunk gazdagsága, tanulmányaihoz rendkivül bő anyagot lelt, — annyira hozzánk fűzték, hogy nyelvünk tanulását — melyben itt léte alatt jó haladást tőn — odahaza folytatni szándékozik.

— **Nagy tüzek.** Mint tegnapi táviratunk jelentette, Moszkvában a nagy bazár, mely egy társulat tulajdona, tegnap esti hét óra óta ég és az egész tüzoltóság fáradozása nem elég, hogy a tüzet eloltsák. A kárt milliókra becsülik. — Ugyancsak a táviró értesit arról, hogy a kasseli fejedelemségben Dalherda városban is iszonyu tüzvész pusztit tegnapelőtt este óta, mely már a város háromnegyedrészét elhamvasztotta s melynél több egyén sulyosan megsebesült, sokan pedig elvesztek és félnek, hogy valahol benégtek.

— **Egy millió** nászajándék. A román miniszterelnök, Bratiano ur, leányát férjhez adja Cantacuzenohoz, a dohány-monopolium és a sóbányák igazgatójához. A románok, kifejezést akarván adni miniszterelnökük iránti szeretetüknek, hazafias gyüjtést rendeztek, a melynek eredményét mint nászajándékot fogják átadni a menyasszonynak. Eddig 700,000 frank gyült össze s ezt az összeget egy millióra akarják kiegészitení.

— **Szélhámos ügyvéd.** Londonból irja a „Függ." levelezője, hogy a mult hóban tartott nemzetközi orvosi kongresszus, a mily kedvező auspicziumok alatt kezdődött ránk magyarokra, ép oly kedvezőtlenül végződött. Kedvező volt, hogy Török József gyógyszerészi hirnevét és képzettségét alelnöki állással emelte ki a kongresszus; kedvezőtlen, sőt megszégyenitőnek is mondható, hogy két hazánkfiának, kik felolvasásra jelentkeztek, nem engedték felolvasásukat megtartani. Az egyik Péczely, helybeli orvos, kit nem tartottak a tudomány azon szinvonalán állónak, hogy a kongresszus meghallgathatta volna; a másik Bikafalvy Máthé Domokos nem levén orvostudor, nem birt a kellő qualifikáczióval. Egy szélhámos históriát is közöl velünk levelezőnk, mely rendkivül kompromittálhatta volna a kongresszus előtt társadalmunkat, ha nem titkolják el, hogy a blamázstól megkiméljék hazánkat. Bizonyos Neumann budapesti ügyvéd, egy helybeli izraelita orvos által a kongresszusra tagnak iratta be magát, s Londonban, mint csodadoktor szerepelt. Képzelhetni, mennyire meg voltak ütközve a budapesti valóságos orvosok, midőn pervesztő honfitársukat az izlandi és amerikai orvostudorok társaságában, mint kollégát látták, bámulták, s a skandalum elkerülése végett tűrték.

KÖZGAZDASÁG.

Kivitelünk a szomszéd országokba.

I.

Keleti szomszédországok közgazdasági viszonyainak előzetes tanulmányozására a földm.-ipar- és kereskedelmi miniszterium bizottságot küldött ki, mely e napokban terjeszté be jelentését. A bizottság tagjai: Finály Henrik, Biazin, Domokos, Diamandi Manole, Zsigmond Ákosi György Endre, orsz. képv. voltak.

Észleleteik eredményét a földmivelési miniszterhez nyujtották be s fontosabb részeiben, e jelentés, mely minket, erdélyrészieket érdekel főképp, Keleti tartományokban kivihető czikkeket következőkben sorolja elé:

Bukarest: Egy nevezetes kiviteli czikk már most is, és lehet még nevezetesebbé: a szalámi. Van ugyan Bukarestben négy szalámigyár, de nem tudnak készitményeik minősége tekintetében, a brasói, szebeni, kolozsvári és kassai gyártmányunyal versenyezni; e czikkből a monarchia 140,000 frank értékü mennyiséget szállitott Romániába és árulták okáját 4—5 frankon, holott az ottaniért 3—4.4 franknál többet nem tudnak kapni.

Sajtot nem tudnak Romániába szállitani, mert itt csak finom ajtokat hoznak külföldről, utánzásokat főleg Bécsből; a mi sajtgyártásunk még igen kezdetleges.

Viaszot Románia maga termel nagy mennyiségben és kitünő minőségben; ára Bukarestben a nyers sárga viasznak 5½, a fehéritettnek 7 frank okkája.

Gabonát természetesen nem szállitunk Romániába, onnan hoztak be 1879 ben 17·8 millió frank értékütt, azonkivül még tizenöt millió értékü tengerit és 1·8 millió értékü árpát. Ellenben lisztet igenis viszünk ki, de csak finom lisztet, a közönséges fajokat a belföldi malmok készitik. Brassóból Koniges és Copony a 00, 0 és 1 számu liszteket szállitja. E czikk kivitelére sulyosan nehezedik a szállitással járó az a baj, hogy a vasuti tariffa szerint liszt és buza egy osztályba vannak ugyan sorolva, de a liszt nem élvezi azokat a mérsékléseket, a melyeket a buzának engedményeznek. — Nevezetes szerepet játszik itt még a magyar és osztrák államvasutak versenye is, a mely a hazai ipart nyomja.

Keményitő igen könnyen válhatik nevezetes kiviteli czikké; a budapesti Strobenz-Schleisinger és társa czégek dolgoznak is még e czikkben; jegecz keményitőt szállit Bécs, de nagy az angol és belga verseny, különösen a Callman és Heymann czégek részéről.

A gyümölcs-kereskedés mindössze a Szlavoniából szállitottt aszalt szilvára szoritkozik.

Az 1879-ben Romániába bevitt 4·7 millió frank áru czukorból Ausztria Magyarország 3·1 millió frank értékü szállitott. Magyarországi gyárak Surány és Diószeg dolgoznak ide, de a lundenburgi és más osztrák gyárak is, nagy szállitó a Flesch czég Budapesten. Nagy versenytárs a czukorüzletben Marseille.

Minthogy a keletiek átalában sok czukrot fogyasztanak és igy a czukor nagyon fontos, czikk, a román törvényhozás emelni akarván a czukorgyártást, az 1863-diki törvénynyel adómentessé tette, ugy hogy a czukor csakis a városi octroit fizeti Bukarestben, a mely métermázsánkint 16 frank, a melyet természetesen a külföldi czukor is köteles megfizetni.

Bort sokkal kevesebbet küldünk Romániába, mint a mennyit bortermelésünk megkoraságánál fogva lehetne. Már közönséges asztali borokat maga Románia is termeszt a Kárpátok déli verőfényes lejtőin. Az Odobescu és Eragosián meglehetős jó hirü veres és fehér borok, a melyek idővel, kivált ha a pinczekezelés előre halad, nagy versenyt fognak csinálni a külföldi bornak, főleg az olcsó franczia boroknak, a melyek árát a vámhivatalnokok önkényesen 6—8 frankra teszik vedrenkint, semmiképen sem akarván elismerni, hogy vedrének csak 3—4 frank az ára. Minthogy a veder (vadra) mintegy csak 12.88 liter, a vám pedig 5½ %-ka az értéknek, az ily áremelés tetemesen szaporitja a vámot; ha már most hozzátesszük, hogy az uj bor okáját, t. i. belföldit értve, horcsmában 30 centimeért, az ó bor akóját 40—50 centimeon adják Bukarestben, a hol a városi octroi belföldi uj borra vedrenkint (10 oka) 50 centime, ó borra, ha 30 okásnál kisebb hordókban viszik, 4 frank, ha nagyobban, 1.5 frank vedrenkint, a melyhez még minden hordóért külön 1 frank octroi járul könnyen megérthetni, hogy a külföldi olcsó közönséges borok azt a csekély vámot sem birják meg.

Finom borokat szállitanak Magyarországból, Erdélyből, Palugyay Pozsonyból, Flandorfer Sopronból, Jálics Budapestről, az Erdélyi pinczeegylet Kolozsvárról és Teutsch Segesvárról. Sajnálattal kell megjegyezni, hogy az erdélyi pinczeegylet boraira mindenütt panaszkodnak, holott mi ugy vagyunk meggyőződve, hogy e borok mindenképen kiállják a versenyt. Alkalmasint vagy félreértés forog fenn, vagy az egylet nem volt szerencsés ügynökei kiszemelésében.

Pezsgőt Románia csak francziát fogyaszt. Az orosz-török háboru idejében vitték egy kevés magyart is, de ez most merőben megszünt.

A magyar borokat többnyire a Dunán szállitják; de az osztrák vaspálya is hoz via Vercserova.

Hogy a borkereskedés viszonyai miként alakulnak, mutatja az, hogy 1879-ben mindössze 938 ezer frank értékü bor jött külföldről Romániába, ebből 505 ezer frank értékü monarchiánkból. Ellenben az összes bor-kivitel 1—2 millió frankra rugott és ebből állitólag 574 ezer frank értékü monarchiánk felé ment; hogy merre, azt nem tudtuk kipuhatolni.

Sört Romániában oly jót főnek, hogy kiállja a versenyt a külföldivel.

Bécsi és kőbányai sör jő annyi, a menynyivel a belföldi termelés elmarad a fogyasztás szükségletétől.

A szesz behozatali vámja 25 frank 100 kilo után, a bevitel tett 1879-ben 2 millió frankot, a melyből monárchiánkra 922 ezer frank-nyi esett.

HETI BAROMVÁSÁR.

— Kolozsvártt, 1881. szept. 29-én. —

Kevés számu felhajtás mellett, lanyha forgalom volt. Az árak — mint tél közeledtével rendesen csökkentek Eladatott:

Fejős tehén	20	drb.	170—190 f.
Meddő „	31	„	100—120 „
2 éves „	20	„	50— 60 „
1 éves „	17	„	40— 50 „

Összesen 88 drb.

A „Kelet" magántáviratai.

(Magyar távirati iroda.)

Zágráb, szept. 30. A tartománygyülés tegnapi ülésében az igazolások előterjesztettek, mely alkalommal a két Starcsevics botrányt idézett elő; a korelnök megvonta tőlük a szót. A ház megalakulván, elnökké Klesztics, alelnökökké Horvát és Schramm, jegyzőkké Barlovics, Seitz, Stekovics és Majcsen választattak.

Raguza, szept. 30. Egész Albániában terjed a forrongás. A gusinyei lakosság szorgalmasan fegyverkezik. Több helyi törzs szövetkezett egymással Dervis pasa követelései ellen. A hottik meggyilkoltak nehány török katonát Tussiban.

Washington, szept. 30. Az itteni rendőrséget figyelmeztették, hogy összeesküdtek Arthur elnök meggyikolására.

Budapest, szept. 30. A ház osztályai ma délelőtt megalakultak. Az alakulás után birálat alá vétettek a mandatumok. Minden osztály a másik osztály mandatumát vizsgálja. A vizsgálatok befejeztével az eredményről a háznak jelentés tétetik.

Páris, szept. 29. A berlini követnek St. Vallier grófnak közeli megérkezését feszült érdeklődéssel várják, a mennyiben ő tőlle a danzigi császártalálkozásról s annak következményeiről fontos tudósitásokat várnak. Angol és Franczia ország közti pourparlersk Egyptomot illetőleg tovább tartanak. Esetleg ott felállitandó angol franczia katonai comissióra nézve eddigelé semmi bizonyos hir nincsen. A franczia kormány mindinkább hajlik az annak idejében Ring báró által képviselt eszme felé, hogy Egyptom fokozatosan autonomisáltassék. Blignieres tanácsai, melyek Egyptom status quo ja mellett szólnak a franczia kabinetnél nem találtak visszhangra.

Belgrád, szept. 29. A fejedelem elnöklete alatt tegnap megtartott miniszterlanács folytán kiderült, hogy a kabinettagjai között, elvi nézet különbségek nem állanak fenn, csupán csak személyes differenciák ugy, hogy e szerint a kabinetnek jelenlegi tovább maradása kimondható lett. A pénzügyi tárczánál lesz csak változás, mely állásra legfőbb itélőszéki tanácsos Djoko Pavlovicsot emlegetik. A fejedelem a miniszterelnököt személyes látogatással tisztelte meg.

A bécsi „Politische Correspondenz" táviratai.

Bécs szept. 29. A „Pol Corr"-nek távirják Bsdapestről, hogy egy két havi budgetprovisorium szüksége merülhet fel, miátán a budget munkálatok 1882-ik évre aligha befejezhetők Az év vüge előtt. A szabadelvü párt kebléből inditvány fog tétetni a képviselői mondatiumoknak 5 évre leendő meghosszabbitása iránt, s kétségtennek tartják hogy — az inditvány — négy évre redukálással elfogadtatik.

NEMZETI SZINHÁZ.

Bérlet. 1. sz.

Kolozsvártt, szombat 1881. október 1-én.

PROLETÁROK.

Szinmü 3 felvonásban. Irta: Csiky Gergely.

Kezdete **7** órakor. Vége **10**-kor.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
BÉKESY KÁROLY.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Magyar kir. államvasutak menetrendje. (Keleti vonal.)

Érvényes 1881. évi május hó 15-étől.

Nagyvárad—predeali irány Kolozsvárról.

Állomások		Gyors-vonat 202. sz. óra	Gyors-vonat 202. sz. percz	Személy-vonat 204. sz. óra	Személy-vonat 204. sz. percz	Vegyes vonat 262, 268, 288. sz. óra	Vegyes vonat 262, 268, 288. sz. percz	Menetjegy árak II. oszt. frt	II. oszt. kr.	III. oszt. frt	III. oszt. kr.
Nagyvárad (Vendéglő)	Elind.	3	25	5	00	6	50	6	29	4	49
M.-Telegd	„	3	56	5	42	8	17	5	31	3	79
Rév	„	4	31	6	24	10	00	4	36	3	12
Csucsa (Vendéglő)	„	5	28	7	28	12	41	2	96	2	12
Bánffy-Hunyad	„	6	01	8	05	2	13	2	06	1	47
Egeres	„	—	—	8	50	3	30	1	16	—	83
Kolozsvár (Vendéglő)	Érk.	7	08	9	40	4	58	—	—	—	—
Kolozsvár	Elind.	7	18	10	14	8	00	—	—	—	—
Apahida	„	—	—	10	36	8	37	—	55	—	39
Gyéres	„	8	30	12	04	10	54	2	14	1	53
Kocsárd (Elágazás M.-Vásárhely felé)	Erk.	8	51	12	38	11	43	2	84	2	03
Kocsárd (Vendéglő)	Elind.	8	53	12	48	12	23	—	—	—	—
Maros-Ujvár	„	—	—	12	56	12	35	3	12	2	23
Felvincz	„	—	—	1	03	12	52	3	13	2	24
Nagy-Enyed	„	9	17	1	27	1	42	3	67	2	62
Tövis (Elágazás Gyulafehérvár felé)	Erk.	9	33	1	47	2	17	4	24	3	03
Tövis (Vendéglő)	Elind.	9	40	2	07	3	00	—	—	—	—
Karácsonfalva	„	—	—	2	35	3	48	4	90	3	50
Balázsfalva	„	10	09	2	50	4	17	5	18	3	70
Hosszu-Aszó	„	—	—	3	07	4	44	5	55	3	97
Mikeszásza	„	—	—	3	23	5	15	5	92	4	23
Kapus (Elágazás Nagy Szeben felé)	Erk.	10	42	3	41	5	44	6	33	4	52
Kapus (Vendéglő)	Elind.	10	49	3	51	6	52	—	—	—	—
Medgyes	„	11	03	4	11	7	42	6	74	4	82
Erzsébetváros	„	11	25	4	44	8	45	7	48	5	34
Segesvár (Vendéglő)	Erk.	11	51	5	22	9	49	8	38	5	99
Segesvár	Elind.	12	11	5	32	10	33	—	—	—	—
Héjasfalva	„	12	26	5	50	11	15	8	79	6	28
Erked	„	—	—	6	28	12	19	9	45	6	75
Homoród-Kőhalom	„	1	29	7	29	2	00	10	56	7	54
Ágostonfalva	„	2	04	8	18	3	53	11	58	8	28
Apácza	„	2	24	8	51	4	41	12	12	8	66
Földvár	„	2	44	9	23	5	37	12	33	9	09
Brassó (Vendéglő)	„	3	25	10	02	6	48	13	63	9	75
Predeal	Érk.	4	28			reggel		14	87	10	62

Predeal—nagyváradi irány Kolozsvárról.

Állomások.		Gyors-vonat 201. sz. óra	Gyors-vonat 201. sz. percz	Személy-vonat 203. sz. óra	Személy-vonat 203. sz. percz	Vegyes vonat 281, 261, 271. sz. óra	Vegyes vonat 281, 261, 271. sz. percz	Menetjegy árak II. oszt. frt	II. oszt. kr.	III. oszt. frt	III. oszt. kr.
Predeal	Elind.	1	09	—	—	—	—	14	87	10	62
Brassó (Vendéglő)	„	2	16	6	13	7	25	13	63	9	75
Földvár	„	2	44	6	52	8	35	12	73	9	09
Apácza	„	3	03	7	23	9	34	12	12	8	65
Ágostonfalva	„	3	18	7	51	11	00	11	58	8	28
Homoród-Kőhalom	„	3	52	8	41	12	48	10	56	7	54
Erked	„	—	—	9	41	2	49	9	45	6	75
Héjasfalva	„	4	54	10	15	4	01	8	79	6	28
Segesvár (Vendéglő)	„	5	07	10	32	4	29	—	—	—	—
Segesvár	„	5	12	10	52	5	23	8	38	5	99
Erzsébetváros	„	5	40	11	31	6	49	7	48	5	34
Medgyes	„	6	01	12	06	8	10	6	74	4	82
Kapus (Elágazás Nagy-Szeben felé)	Érk.	6	13	12	24	8	38	—	—	—	—
Kapus (Vendéglő)	Elind.	6	31	12	30	9	50	6	33	4	52
Mikeszásza	„	—	—	12	49	10	30	5	92	4	23
Hosszu-Aszó	„	—	—	1	05	10	54	5	55	3	97
Balázsfalva	„	7	03	1	25	11	39	5	18	3	70
Karácsonfalva	„	—	—	1	40	12	06	4	60	3	50
Tövis (Elágazás Gyula-Fehérvár felé)	Érk.	7	30	2	06	12	49	—	—	—	—
Tövis (Vendéglő)	Elind.	7	37	2	26	2	18	4	24	3	03
Nagy-Enyed	„	7	54	2	48	3	04	3	67	2	62
Felvincz	„	—	—	3	10	3	47	3	13	2	24
Maros-Ujvár	„	—	—	3	17	3	58	3	12	2	23
Kocsárd (Elágazás M.-Vásárhely felé	Érk.	8	18	3	24	4	09	—	—	—	—
Kocsárd (Vendéglő)	Elind.	8	23	3	34	4	50	2	84	2	03
Gyéres	„	8	47	4	10	5	55	2	14	1	53
Apahida	„	—	—	5	38	8	11	—	55	—	39
Kolozsvár (Vendéglő)	Érk.	10	7	5	50	8	47	—	—	—	—
Kolozsvár	Elind.	10	17	6	28	8	20	—	—	—	—
Egeres	„	—	—	7	26	10	08	1	16	—	83
Bánffy-Hunya	„	11	32	8	12	11	38	2	06	1	47
Csucsa	„	12	05	8	54	1	25	2	96	2	12
Rév	„	12	50	9	52	3	56	4	36	3	12
M.-Telegd	„	1	17	10	27	5	43	5	31	3	70
Nagyvárad (Vendéglő)	Érk.	1	45	11	04	6	52	6	29	4	49

HUTFLESZ KÁROLY

KOLOZSVÁRTT és MAROS-VÁSÁRHELYTT

megvásárolm iudennemü **magyar és osztrák állampapirt, sorsjegyet, arany- és ezüst pénznemeket**, s leszámitol (escomptirt) mindenféle **nyereményeket és szelvényeket 3 hóval a lejárati idő előtt**, s eszközöl minden **bel- és külföldi** helyeken történendő bármily összegü **fizetéseket.**

AJÁNLJA DÚSAN ELLÁTOTT

fűszertárát, bőrkereskedését,

ugy saját gőz- (henge)- malmi

LISZTJEIT,

ugyszintén kitünő minőségü

FAGYGYUGYERTYA és SZAPPAN-GYÁRTMÁNYAIT.

(320) 6—24

BAK LAJOS

műasztalos

KOLOZSVÁRTT

gépekkel berendezett gyárában mindennemü

BUTOROKAT,

BOLTI és TEMPLOMI

berendezéseket,

építési asztalos munkákat

készit, s az építések alkalmából ajánlja gőzzel kiszáritott nagy mennyiségben

készletben levő

KOCZKAPADLÓIT.

Amerikai tölgy parquette egy □ öl **7 frt.**

Koczkás parquette egy □ öl **12 frt.**

Ugyan ő nála kaphatók kiszáritott tölgy, bükk, juhar, háros, dió, köris s másnemü fák jutányos árban.

Megrendeléseket vidékre is a legnagyob pontossággal teljesit. (240) 44—100

Csodálatraméltó a természet ereje,

hogyha az helyesen használtatik fel;

ép úgy kiálthatok fel én is és örömmel nyilvánitom önnek teljes szivemből köszönetemet, miután

Istennek hála legyen

az ön Winkelmayer-féle bojtorjángyökér Essentiája és kenőcse hajam kihullása és növésében segélyt hozott, ennélfogva kivánom, hogy a világ az igazat megismerje.

G. Kauffmann in Dukla.

Hét évig kopasz és szakáltalan

valék, midőn mint 24 éves fiatal ember már-már kétségbeeésig mentem. Az ön Winkelmayer-féle bojtorjángyökérszesze és kenőcsének használaia után alig két hó elteltével bámulatra méltó dús hajzathoz és szakálhoz, melynek kinövésében kétséges voltam, jutottam. Köszönöm ezt az Istennek és a természet gyógyorejének. Önnek pedig köszönetemet, miután nemsokára Bécsbe megyek, s óval teendem meg.

J. Kandler, gépmunkás Budapesten.

Önnek Winkelmayer-féle bojtorjángyökérszeszéből üveggel elhasználva, parokámat, melyet egy évig viseltem, már eldobhattam és most oly hajam nőt ujból, mint milyen azelőtt volt. Ezen eredményről nállam mindenki meggyőződhetik.

J. Vendt, jószágtulajdonos,
Neusiedl bei Laa a. d. Tyaya, Alsó-Ausztriából.

Az ön valódi Winkelmayer-féle bojtorjángyökér szeszéből 2 üveggel hozattam es annak használata folytán daczára, hogy csak alig 20 éves vagyok, kevés napok elteltével nagyon szép szakállam nőtt. En nélfogva köszönetemet nyilvánitva, maradtam

ifj. Maguser Lorencz in Krapp (Krajna.)

Fogadja legőszintébb köszönetemet az ön Winkelmayer-féle bojtorjángyökér essentiájáért, mert annak 18 napi használata után egy nagy és szép szakálhoz jutottam. Csodálatraméltó készitményét, mint a legjobbat mindenkinek ajánlhatom.

Josef Berger Ritter v. Elg Bécsben.

Ezen, s több száz köszönő és elismerő levelek, melyek nállam eredetiben mindenki által megtekinthetők, a Winkelmayer-féle bojtorjángyökér essentia és kenőcs iránti minden további feldicsérést feleslegessé tesznek, miután a jó önönmagát megdicséri.

Árak:
1 üveg Winkelmayer-féle bojtorjángyökér essentia . 90 kr.
1 tégely „ „ „ „ kenőcs . 50 kr.
1 üveg „ „ „ „ olaj . . 40 kr.

Postai küldeményeknél (készpénz vagy postautánvéttel) **csomagolásért 10 krral több.**

KÖZPONTI SZÉTKÜLDÉSI RAKTÁR:

J. WINKELMAYER, Bécs, VI. Gumpendorferstrasse 159.

Fiókraktár Kolozsvárt: SZÉKY MIKLÓS gyógyszertára.

Hogy többféle hamisitások elkerültessenek, kéretik, hogy csak valódi Winkelmayer-féle bojtorjángyökér készitmények kéressenek és arra ügyelni, hogy a fennebbi teljes czég az üvegen rajta legyen. (323) 9—12

Neue Wiener Modebriefe

Mit 1. October eröffnen wir ein neues Abonnement auf die Zeitung für Damen- und Kinder-Toiletten sammt reichhaltiger Beilage.

Diese Zeitung soll den Wünschen und Bedürfnissen vieler Tausenden Damen entgegenkommen. Wiederum bringt in Wort und Bild die neuesten Moden zur Veranschaulichung, nebstdem in der belletristischen Beilage reichhaltigen und geistigen Unterhaltungsstoff.

Die „Neuen Wiener Modebriefe" bieten eine Zeitung jen, welche alle Bedingungen eines guten Haus- und Familienblattes erfüllt.

Die „Neuen Wiener Modebriefe" erscheinen monatlich einmal und kosten per Jahr fl. 2.—

Probe-Abonnement bis Ende December 1881 80 kr.

Vorzugs-Abonnement bis Ende 1882 fl. 2.—

Die Expedition der „Neuen Wiener Modebriefe" Wien, VII., Lindengasse 16.

Tovább árusoknak nagyobb % százalék leszámitódik.

Feltünő leszállitott

Árjegyzék.

1 négy vaskerekű, kékfődeles gyermek szekér 6 frt 40 kr.

Kalap, czipő, kesztyü és fehérnemüek:

1 gyermek posztó kalap 90 krtól 2 frtig.
1 férfi posztó lágy kalap 1 frt 60-tól 2 frtig.
1 kemény . . . 2 frt 30-tól 3 frt 80-ig.
1 pár gyermek czipő . . . . . 55 kr.
1 füdzős czipő . . . . . 1 frt 20 kr.
1 czugos, szeges talpu czipő . 1 frt 80 kr.
1 fiu czugos czipő . . . . . 3 frt 30 kr.
1 női bőr czugos czipő . . . 2 frt 80 kr.
1 finom czugos czipő . . . 3 frt 80 kr.
1 brünel czugos czipő . . . 3 frt 30 kr.
1 férfi bőr czugos czipő . . 4 frt 20 kr.
1 finom czipő . . . . . 5 frt.
1 glassé kesztyü . . . . . 85 kr.
1 női 3 gombu glassé kesztyü . . 1 frt.
1 darab esőernyő . 95 krtól 2 frt 50 krig.
1 selyem esőernyő . . . . . 3 frt 80 kr.
1 szines oxford ing . 65 krtól 1 frt 80-ig.
1 fehér sima sifon ing . . . frt 15 kr.
1 vászon lábravaló . 80 krtól 1 frt 40-ig
6 zsebkendő beszegett . . . . . 45 kr.
1 pár kötött harisnya . . . . . 60 kr.
1 gépel kötött harisnya . . . . . 20 kr,
1 pár gyermek harisnya . . . . . 12 kr.

Galanteria, illatszerek, nürenbergi és rövidáruk.

10 darab papir szivarszipka . . . 6 kr.
12 darab acélű inggomb . . . . . 5 kr.
12 karika gépczérna, 75 rőfős . . 28 kr.
12 karika gépczérna, 200 rőfős . . 65 kr.
12 karika légfinom. gépczérna 200 r. 85 kr.
8 matring kötő gyapot . . . . . 66 kr.
8 matring király kötő gyapot 1 frt 35 kr.
20 matring varró czérna . . . . 10 kr.
20 rőfős pertli . . . . . 8 kr.
10 rőfős fehér galand . . . . . 10 kr.
1 darab album . . . . . 80 kr.
1 napraforgó szappan . . . . . 40 kr.
1 egész rud eszéki szappan . . . 65 kr.
1 eszéki kenőcs . . . . . 40 kr.
1 eszéki viz . . . . . 55 kr
1 eszéki puder . . . . . 50 kr.
1 fogkefe . . . . 10 krtól 40 krig.
50 iv levélpapir . . . . . 30 kr.
50 levélboritók . . . . . 15 kr.
25 angol varró-tü . . . . . 3 kr.
25 franczia, aranyfoku varró-tü . . 8 kr.
12 tyukszem-karika . . . . . 20 kr.
1 hajkefe . . . . 35 krtól 1 frt 30-ig

Mindezeken kiviil gondolható galanteria, nürenbergi és rövidáru czikkek nagy választékban kapható és posta rendelményeket pontosan eszközöl; 10 frton felüli rendelményeknél 3% engedményt számit.

női derék-füdzők, muffok és böröndök nagy raktára.

Kohn Lajos,

Főtér Br. Jósika ház alatt.

(255) 26—52

9 arany érem és kitüntetési okmány

Csak ugy valódi, ha minden szélenczén levő névaláirás kék szinü

LIEBIG társaság huskivonat

FRAY-BENTOS-ból Dél-Amerika).

A Liebig-társaság központi raktára Ausztria-Magyarországra nézve.

Berk Károly

cs. k. udvari szállitónál Bécs. I. Wollz eile 9.

9 arany érem és kitüntetési okmány

Kapható CSIKI IMRE és CSIKI testv.

(86) kereskedésökben Kolozsvárt. 9—12

Hangszerfákat.

(Resonanzholz) elsőrangut gyalultan ládába csomagolva **elad nagy részletekben** külföldi számlákra.

H. VALTHER sen VIII.
Josefsgasse 5. Bécs.

(421) 1—2

Nyomatott a „KELET" nyomdájában Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.